

Warszawa, 7 stycznia 2021 r.

KZBS/W/10/2/2021/EDS

Pani
Maria Koc
Przewodnicząca senackiej
Komisji Gospodarki Narodowej
i Innowacyjności

Szanowna Pani,

w związku z przekazaniem do Senatu ustawy z dnia 17 grudnia 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw, druk 303 (zwanej dalej Ustawą), Krajowy Związek Banków Spółdzielczych zgłasza poniżej swoje uwagi i propozycje.

W art. 1 zm. 2 Ustawy postulujemy dodanie pkt. 3 o następującym brzmieniu:

1) W art. 8 d po ust. 4 dodaje się ust. 5 o następującym brzmieniu:

„5. Ust. 1-4 znajdują zastosowanie do kredytu konsumenckiego, w rozumieniu ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz.U. z 2019 r. poz. 1083), którego okres kredytowania nie przekracza lat 5.”

2) Po art. 8f dodaje się art. 8 g o następującym brzmieniu:

„W przypadku gdy wysokość odsetek maksymalnych, obliczona zgodnie z art. 359 § 2¹ ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 Kodeks cywilny (Dz.U. z 2020 r. poz. 1740) jest niższa niż 12 %, odsetki maksymalne wynoszą 12 %.”

Ustawa w art. 1 zm. 32) lit b) wprowadza przedłużenie do dnia 31 grudnia 2021 r. obowiązywania przepisów art. 8d–8f ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19,

innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020 r., poz. 1842, z późn. zm., zwanej dalej Ustawą Covid), stanowiących podstawę ograniczenia kosztów pozaodsetkowych kredytu konsumenckiego.

Rozumiejąc ogólną potrzebę zabezpieczania klientów rynku finansowego przed negatywnymi skutkami pandemii koronawirusa, w ocenie KZBS proponowana zmiana polegająca na kolejnym wydłużeniu ww. ograniczenia jest natomiast rozwiązaniem, które zdaje się nie dostrzegać, iż negatywne skutki pandemii są także udziałem pozostałych uczestników rynku, tj. podmiotów udzielających kredytów i pożyczek.

Sektor bankowości spółdzielczej już na etapie prac nad Ustawą Covid zwracał uwagi na konsekwencje, wówczas rocznego ograniczenia kosztów pozaodsetkowych, w zakresie kredytów konsumenckich, polegające na spadku rentowności produktów kredytowych, a w konsekwencji ograniczeniu dostępu do bezpiecznego finansowania konsumentów. Kolejne wydłużenie terminu obowiązywania ograniczenia jedynie spotęguje ten problem lub przyczyni się do pogłębienia problemu rentowności po stronie kredytodawców.

Jak wynika z motywów ustawy, intencją ustawodawcy, było w końcowym efekcie, zapewnienie szybkiego dostępu do niskokosztowych kredytów oraz pożyczek dla konsumentów w okresie pandemii oraz w określonym czasie po jej zakończeniu. W tym świetle uzasadnione wydaje się być zastosowanie ograniczeń wskazanych art. 8d-f Ustawy Covid, jednak tylko do kredytów oraz pożyczek krótko i średnio terminowych. Należy zwrócić uwagę, iż wprowadzone Ustawą Covid ograniczenia dotyczą jednak wszystkich rodzajów kredytów i pożyczek, także długoterminowych. Z uwagi na przedłużający się stan pandemii oraz jej negatywne skutki dla wszystkich uczestników rynku, przedłużenie stosowania ograniczeń kosztów pozaodsetkowych kredytów konsumenckich, w ocenie KZBS musi uwzględniać staranne wyważenie wszystkich argumentów. W tej sytuacji pragniemy podkreślić, iż niezbędne jest ograniczenie stosowania art. 8 f d Ustawy Covid wyłącznie do kredytów udzielanych na okres nie dłuższy niż 5 lat. Należy bowiem zauważyć, iż co do zasady ustawa z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz.U. z 2019 r. poz. 1083) wprowadza limit z tym, że kosztów odsetkowych. Dlatego tym bardziej brak jest uzasadnienia dla stosowania ekstraordynaryjnych rozwiązań do kredytów długoterminowych, tj. przekraczających 5 lat.

Wprowadzenie przedmiotowej zmiany wydaje się być także okolicznością uzasadniającą postulat rozważenia dokonania korekty w zakresie sposobu określania wysokości odsetek maksymalnych. Od prawie roku sektor bankowy funkcjonuje w środowisku niemal zerowych stóp procentowych. Trzykrotne obniżenie stóp procentowych spowodowało nagłe i istotne obniżenie oprocentowania kredytów, które banki mogą stosować. Zgodnie bowiem z art. 359 § 2 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 Kodeks cywilny (Dz.U. z 2020 r. poz. 1740), oprocentowanie wyliczane jest w oparciu o stopę referencyjną Narodowego Banku Polskiego i aktualnie nie może ono przekraczać 7,2 %. W związku z powyższym wprowadzając

ograniczenie kosztów pozaodsetkowych, zasadne wydaje się być zrównoważenie proponowanych zmian poprzez wprowadzenie rozwiązania zapewniającego możliwość ustanawiania wysokości odsetek maksymalnych do poziomu 12%.

Z poważaniem,

Michał Krakowiak

Wiceprezes Zarządu KZBS